Valvontaosasto
Tavara- ja liikkennevalvonta
Anna Kallio

10.11.2017

Verojaosto

Viite: Edustaja Kari Uotilan verojaoston 8.11.2017 pidetyssä kuulemistilaisuudessa esittämä kysymys Tullille (HE 169/2017 vp)

Tullin vastaus

Tullille myönnettiin vuonna 2015 erillisrahoitusta alkoholin matkustajatuonnin tehostettuun valvontaan. Taustalla oli alkoholiveron veropohjan epätavallinen pienentyminen sekä matkustajien mukanaan tuomien alkoholijuomien määrän kasvu, minkä vuoksi Suomi sisällytti valmisteverotusdirektiivin (2008/118/EY) 32 art. 3 kohdan mukaiset alkoholijuomien tuontia koskevat ohjetasot valmisteverotuslain 72 §:ään 1.7.2014 alkaen näyttö- ja selvitysvelvollisuuden asettamiseksi matkustajalle.

Tullille myönnettiin vuoden 2015 toimintamäärärahoihin 300 000 euroa tullivalvonnan kattavuuden lisäämiseksi ja matkustajien tehostettuun valvontaan. Lisäksi Tullille kohdennettiin eduskunnan valtiovarainvaliokunnan jakovarasta 600 000 euroa alkoholijuomien ja tupakan laittoman tuonnin valvontaan. Lisärahoituksen turvin rekrytoidut henkilöt jakautuivat tullivalvonnan ja valmisteverotuksen kesken niin, että Helsingin tulliin rekrytoitiin 7 määräaikaista henkilöä, lentotulliin 3 ja valmisteverotukseen 2. Lisärahoituksen avulla Tulli pystyi tekemään aiempaa kattavammin alkoholin matkustajatuonnin valvontaa. Paremmilla toimintaedellytyksillä oli suora vaikutus valvonnan tuloksiin ja vaikuttavuuteen.

Vuodelle 2015 myönnetyn erillisrahoituksen päätyttyä jatkorahoitusta ei enää myönnetty, mutta Tulli jatkoi vuonna 2016 alkoholin tuonnin tehostettua matkustajavalvontaa sisäisen turvallisuuden tehtäviin myönnetyn määrärahalisäyksen turvin tehtävään palkatun määräaikaisen henkilöstön tukemana.

Vuoden 2017 alussa valmisteverotus siirtyi Tullista verohallinnolle, mutta Tulli vastaa edelleen verovalvonnasta. Tullissa toimintaa on jatkettu normaalin päivittäisen valvonnan muodossa ilman alkoholin matkustajatuontiin liittyvää erityispainotusta tai erillisresursointia, koska alkoholin laittoman tuonnin valvonnan tehostetuista toimista jouduttiin luopumaan resurssipulan vuoksi. Tullin henkilömäärä on jatkanut voimakasta laskuaan vuoden 2015 jälkeenkin, ja henkilökuntaa ei ole riittänyt alkoholin tuonnin valvontaan samassa laajuudessa kuin erillisrahoituksen aikana. Valvonnan tulokset eivät ole näin ollen yltäneet vuonna 2017 samalle tasolle kuin vuosina 2015 – 2016.

Jos hallituksen esityksessä 169/2017 ehdotetut alkoholiveron korotukset nostavat alkoholin matkustajatuontia, voi matkustajatuontiin piilotettu säännösten vastainen tuonti lisääntyä, jolloin tämä synnyttää kasvavaa valvontapainetta Tullille. Nykyisillä resursseilla Tulli ei pysty suorittamaan verovalvontaa yhtä kattavasti kuin vuosina 2015 – 2016. Mahdollinen lisärahoitus turvaisi Tullin toimintaedellytykset alkoholin matkustajatuonnin ja ulkomailta Suomeen suuntautuvan alkoholin verkkokaupan valvonnassa.

Pääosa matkustajatuonnista on laillista matkustajien omaan käyttöön tapahtuvaa tuontia eikä matkustajatuontiin kohdistettavalla alkoholituonnin valvonnalla voida vaikuttaa siihen. Tulli pyrkii valvonnalla paljastamaan matkustajatuontiin piilotetun säännösten vastaisen tuonnin. Tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella pyritään selvittämään, onko tuotteet tarkoitettu kaupalliseen vai yksityiseen käyttöön. Veroharkinnan suorittaa Verohallinto Tullista saamien tarkastustietojen ja asiakkaiden mahdollisten lisäselvitysten perusteella. Valvonnan kattavuutta ja alkoholin maahantuontiin kohdistuvien tarkastusten määrää on mahdollista lisätä valvontahenkilöstön lisäresursseilla. Tällä panostuksella olisi erityisesti ennaltaehkäisevä vaikutus, ja se antaisi samalla merkittävää synergiaetua tullivalvonnan kokonaisuuteen.

Sami Rakshit
Johtaja

Jakelu Valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen (maarit.pekkanen@eduskunta.fi)

Tiedoksi Valtiovarainministeriö / Pia Kivimies
Tullin ja valvontaosaston johtoryhmä